

PATENTNI SPIS BR. 5908

Marcus Fried, arhitekta i Wilhelm Silbermann, Budimpešta.

Postupak za izradu obličnih tela (ploča za kaldrmu i oplatu zidova i t. sl.) od bituminoznog sirovog materijala.

Prijava od 30. juna 1927.

Važi od 1. maja 1928.

Traženo pravo prvenstva od 19. marla 1927. (Ugarska).

Pronalazak odnosi se na spravljanje obličnih tela od bituminoznog sirovog materijala, koja se mogu upotrebiti za kaldrmisanje ulica, trotoara, za oblogu zidova i za druge ciljeve.

Dosada se predlagalo spravljanje kame-nja od asfalta od pomešanog bituminoznog kreča sa terom ili kačranom za sebe ili sa drugim primesama, kao što su vlakna drvene vune, strugotine i t. sl. Pri tome postupalo se na taj način, da su se istovremeno snabdevali stabilnim materijalom u unutrašnjosti jezgra pomoću ukršteno ležećih drvenih dasčica ili drvenog pletiva ili i žice ili žičanog pletiva za sebe ili u vezi sa drvenim dasčicama. Ove su se mere upotrebljavale, da bi se pojačao sam po sebi vrlo bituminozan kamen po prirodi, koji se pri penjanju temperature širi i da mu se da izvesna krutoća i čvrstina na abanje.

Dalje predlagalo se zatim preraditi u blokove izvesne vrste prirodnog kamenja, koje se nalazilo samo u Americi. Kod ovog poslednjeg postupka upotrebljavalo se takvo kamenje, koje je imalo bituminoznu sadržinu od 4—12%. To prirodno bitumenom siromašno kamenje, moralo se po ranijem postupku izmešati sa asfaltom, da bi se mogao upotrebiti tako dobiveni građevinski materijal bogat asfaltom za ulične svrhe i

t. sl. sa visokom čvrstoćom na abanje i velikom postojanošću na toploti i t. sl. Razumljivo je da upotreba bitumenom siromašnog prirodnog kamena sa dodatkom čistog asfalta poskupljava spravljanje obličnog kamenja bez obzira na to, da se na mestima dobivanja bitumenom siromašnog kamena ne može odmah početi sa proizvodnjom obličnog kamenja sposobnog za upotrebu, nego se mora tamo slati bituminozno oblično kamenje, gde se može dobiti čist asfalt t. j. mora se natraške raditi, jer se mora čist asfalt doneti u kameni majdan, čime se znatno poskupljavao postupak.

Protivno tome sastoji se pronalazak u tome, da se na poznati način usitni prirodno kamenje sa 25%—35% bituminozne sadržine i presuje u hidrauličnim ili t. sl. presama u oblično komade bez ikakvog dodavanja makakvog spojnog sredstva. Pri tome pokazalo se kao korisno pregrijati brašno od prirodnog kamena pre presovanja na usvojenu temperaturu. Na osnovu ovoga postupka postiže se oblično telo, koje zadovoljava sve zahteve u odnosu na čvrstinu abanja, postojanost na toploti itd. Kad se želi kaldrmisati ulice, onda se grade oblična tela u blokovima od 16,16 cm. Ona se zatim razmeštaju na odgovarajući spremljeno telo ulice. Nastale spojnice za-

livaju se čistim bitumenom. Upotreba takvih obličnih tela ne ograničava se samo na kaldrisanje ulica, na ivičnjake, oplatu zidova itd., nego mogu se kalupiti čak šta više bez udaljenja od bitnosti pronalaska i oblici u vidu železničkih pragova, sprovodnih cevi i t. sl.

Velika je trajnost novih obličnih tela. Na primer može se dostići trajanje istih i od 25 godina bez opravke.

Glavno preimućstvo novog postupka sastoji se u mogućnosti snižavanja dosadanih proizvodnih troškova od 40—50%, što se ima zahvaliti samo toj okolnosti da se prirodno kamenje male bituminozne sadržine u velikim količinama nalazi u prirodi, koje je do danas bilo neiskorišćeno i nezapaženo. Dalje doprinosi pojeftinjavanju troš-

kova i ta okolnost, da nisu potrebne nikakve primese, da se spravljanje obličnih tela i t. sl. može vršiti u svima majdanima kamena i t. sl. tako, da otpadaju nepotrebni transportni troškovi.

Patentni zahtevi:

1. Postupak spravljanja obličnih tela za svrhe kaldrisanja ulica, za obloge zidova i t. sl. od prirodnog kamena, naznačen time, da se asfaltno kamenje sa 25—35% bituminozne sadržine isitni na poznati način i da se presuje u oblično kamenje.

2. Postupak po 1 zahtevu, naznačen time, da se materijal za presovanje prethodno zagreva pre presovanja na usvojenu temperaturu.

Marcus Friedl, arhitekta i Wilhelm Silbermann, Budimpešta.

Postupak za izradu obličnih tela (ploča za kaldrinu i oplatu zidova i t. sl.) od bituminoznog sirovog materijala.

Vred od 1. maja 1928.

Prijava od 30. juna 1927.

Izloženo preko privredne od 19. marta 1927. (Ugarsko).

I. sl. su visokom čvrstoćom na obdu i ve-
likom postojanošću na toploti i t. sl. Ra-
zumljivo je da upotreba bitumena siro-
vinskog prirodnog kamena sa dodatkom
čistog asfalta poskupljuje spravljanje ob-
ličnog kamena bez obzira na to, da se na
mestima dobivanja bitumena stomažnog
kamenja ne može odmah početi sa proiz-
vodom obličnog kamena zbog toga što
upotreba, nego se mora lano stati bitum-
noznog obličnog kamena, gde se može do-
biti čist asfalt i mora se koristiti radi-
calno se mora čist asfalt doneti u kameni
materijal, čime se znatno poskupljuje pos-
tupak.

Prostorno lome sastoji se pronalazak u
lome, da se na poznati način izradi prirodn-
no kamenje sa 25—35% bituminozne sa-
držine i presuje u oblični kamena ili t. sl. pre-
sava u oblično kamenje bez ikakvog doda-
vanja materijalnog spojnog sredstva. Pri to-
me postizalo se kao kodlano pretpostav-
ljeno od prirodnog kamena pre presova-
nja na usvojenu temperaturu. Na osnovu
ovoga postupka postize se oblično telo,
koje zadovoljava sve zahteve u odnosu na
čvrstinu obdu, postojanost na toploti itd.
Kad se žel kaldrinasti ulice, onda se gra-
de oblična tela u blokovima od 10-15 cm.
Gde se žel kaldrinasti ulice, onda se gra-
de oblična tela u blokovima od 10-15 cm.

Pronalazak odnos se na spravljanje ob-
ličnih tela od bituminoznog sirovog mate-
rijala, koje se mogu upotrebiti za kaldrini-
sanje ulica, ploče, oplatu zidova i za
druge ciljeve.

Dosada se predlagalo spravljanje kam-
ena od asfalta od pomješnog bituminoznog
kamenja sa kerom ili keranom sa seče ili sa
drugim primjesama, kao što su vlakna dr-
vene kune, strugotine i t. sl. Pri tome po-
stupak se ne razlikuje, da se istovre-
meno snabdevati stabilnim materijalom u
mogućnosti jezgare pomoću ukletene jez-
gare ili drvenih dasaka ili drvenog pletera ili
i žice ili žičanog pletera sa seče ili u vezi
sa drvenim dascima. Ove su se mere
upotrebljavale, da bi se pojačao sam po-
stoj bituminoznog kamena po prirodi,
koji se pri presanju temperature stiti i da
mu se da izvrsna čvrstoća i čvrstina na o-
budu.

Dalje predlagalo se želim prevariti u blo-
kove izvrsne vrste prirodnog kamena, koje
se nalazilo samo u Americi. Kod ovog po-
stupka postupak upotrebljavalo se takvo
kamenje, koje je imalo bituminozne sadr-
žine od 4—12%. To prirodno bitumeno-
stomažno kamenje, moralo se po različit
postupku izmješati sa asfaltom, da bi se
mogao upotrebiti tako dobiveni građevinski
materijal poput asfalta sa nlične svrhe i